

ТАБЛИЧНЕ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 10

Дата _____

Клас _____

Урок 50. ТАБЛИЦІ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЛА 1. ОБЧИСЛЕННЯ ЗНАЧЕНЬ ВИРАЗІВ. РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ. ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ПО 1 ВИДУ $4 + 1 + 1$; $9 - 1 - 1$

Мета: на основі практичних вправ і знань про послідовність чисел у натуральному ряді розкрити прийоми додавання і віднімання 1; звернути увагу учнів на те, що при додаванні 1 одержимо наступне число, а при відніманні 1 — попереднє; розкрити принцип складання таблиць додавання і віднімання 1; удосконалювати обчислювальні навички; виховувати старанність.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Веселі задачі

- Горобець і три синиці
Он летять до годівниці.
Скільки пташок, підкажіть.
Будуть вдячні за обід?

— Як ви рахували?

— Як називаються числа при додаванні?

- Були у нашому дворі
Два горобці, три снігурі.
Хто може скласти лік птахам,
Всім горобцям і снігурам?
- Три ворони посварились,
Бо зернят не поділили.
На їх шум ще три примчало.
Скільки пташок разом стало?

2. Робота з числовим рядом

8; 10; 6; 4; 3; 2; 1; 5; 7; 9.

— Назвіть числа від найменшого до найбільшого.

— Назвіть будь-яке число, потім — наступне до нього; попереднє.

— Я задумала число, збільшила його на 1, одержала 6. Яке число я задумала?

— Назвіть попереднє число до числа 4.

— Назвіть «сусідів» числа 5.

— Доповніть 6 до 10.

3. Гра «Допоможи Незнайкові»

$$3 + 2 = 6 \quad 2 + 0 = 2 \quad 4 - 1 = 1$$

$$5 + 0 = 6 \quad 9 - 1 = 7 \quad 8 + 1 = 9$$

III. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З НОВИМ МАТЕРІАЛОМ.

РОБОТА ЗА ПІДРУЧНИКОМ (с. 57)

— Розгляньте таблицю додавання числа 1.

- Що ви помітили? (Перший доданок збільшується на 1, другий залишається без зміни, результат дії — сума — теж збільшується на 1.)
- Прочитайте всі приклади. Яке число додавали в кожному прикладі? (1)
- Тому таблиця й називається «Додати 1».
- Порівняйте перший доданок і суму в кожному прикладі. Що можна про них сказати? (Перший доданок — попереднє число, а сума — наступне.)

Висновок. Якщо до числа додати 1, то одержимо наступне число.

- Розгляньте таблицю віднімання числа 1.
- Прочитайте кожний приклад. Порівняйте відповідь із числом, від якого віднімали 1.
- Яке число одержували? (Попереднє)
- Яке число віднімали в кожному прикладі? (1)
- Тому таблиця й називається «Відняти 1».

Висновок. Якщо від числа відняти 1, то одержимо попереднє число.

Завдання 1

- Розгляньте числовий промінь. Від якого числа летіло сонечко? На якому числі сіло спочатку? потім?
- Прочитайте приклад. Яка відповідь прикладу?
- Скільки всього додали? Скільки всього відняли?

Завдання 2

Учитель уводить алгоритм розв'язування даного прикладу, навчаючи дітей складати пам'ятку:

- Що треба зробити? (Треба розв'язати приклад $2 + 1 + 1$)
- Що зробити спочатку? (До 2 додати 1)
- Що зробимо потім? (Потім додамо ще 1)
- Обчисліть. (До 2 додати 1, одержимо число, наступне до 2 — це 3; до 3 додати 1, одержимо наступне число 4.)
- Прочитайте відповідь. ($2 + 1 + 1 = 4$)

Паралельно вчитель виставляє картки з опорними словами, поступово складається пам'ятка до розв'язання прикладу:

Треба:

Спочатку, потім:

Обчислюю:

Читаю відповідь.

Розв'язування прикладів з опорою на пам'ятку

$$6 + 1 + 1 =$$

$$5 - 1 - 1 =$$

$$8 - 1 - 1 =$$

- Порівняйте приклади у кожному стовпчику. Як додали 2? Як відняли 2?

Завдання 3

- Скільки паперових літаків зробив Ігор? Скільки паперових літаків зробив Вадим? Скільки літаків зробили хлопчики разом?

Завдання 4

- Скільки тістечок було у Лісовичка? Скількома тістечками він пригостив Галявинку? А Поляночку? Скільки тістечок у нього залишилося?

Фізкультхвилинка

IV. РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНИХ ЗНАНЬ (див. Додаток на с. 3)

Робота за таблицями додавання і віднімання числа 1

V. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

- Прочитайте відповіді таблиць «Додати 1», «Відняти 1».
- З яких частин складається задача?

ДОДАТОК ДО УРОКУ

- Прочитайте тільки відповіді кожного стовпчика. (У першій таблиці відповіді становлять ряд чисел від 2 до 10, а в другій — від 1 до 9.)
- Затуліть лінійкою відповіді першого стовпчика.
- Прочитайте приклади від початку до кінця, називаючи відповідь.
- Затуліть лінійкою відповіді другого стовпчика.
- Прочитайте приклади від початку до кінця, називаючи відповідь.
- Знайдіть приклади з відповідями 4; 6; 9.
- Яке число стоїть між 7 і 9?
- Прочитайте приклад з такою відповіддю.